

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)	0
1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Konsolidering	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	3
3. Kapitalkrav	3
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2 Bufferkrav.....	5
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	6
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko	6
4.1 Definisjon misligholdte engasjement:.....	6
4.2 Metode for beregning av nedskrivninger	7
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	8
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	8
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	10
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler	11
4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater	12
5. Egenkapitalposisjoner	12
6. Renterisiko	13
7. Styring og kontroll av risiko	13
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	15

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper vurdert som datterselskaper

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Bøgata 69 AS	10.050.000	10.266.000	100,00 %	100 %	Bø i Telemark	Eiendomsselskap
Seljord Næringshage Eigedom AS	1.000.000	1.000.000	100,00 %	100 %	Seljord	Eiendomsselskap

Selskaper vurdert som tilknyttede selskaper

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eiendomsmegleren DIN Telemark AS	90	410.000	43,00 %	43,00 %	Bø i Telemark	Eiendomsmegling

Selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eika Boligkreditt AS	17.326.456	72.649	1,41 %	1,41 %	Oslo	Boligkreditselskap
Eika Gruppen AS	517.799	18.576	2,14 %	2,14 %	Oslo	Finansielt hold.selskap

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Det er ikke vist konsoliderte tall i årsregnskapet ettersom datterselskapet ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. I tillegg driver datterselskapet virksomhet som er vesentlig forskjellig fra virksomheten Sparebanken DIN.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregni

Kapitaldekning	2019
Innbetalt aksjekapital/egenkapital/beviskapital	224.147
Overkursfond	0
Sparebankens fond	188.517
Gavefond	0
Utjevingsfond	151.098
Sum egenkapital	563.762
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-810
Fradrag for immaterielle eiendeler	0
Utsatt skatt	203
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-50.221
Sum ren kjernekapital	512.934
Fondsobligasjoner	35.000
Fradrag for overgangsregler for fondsobligasjoner	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum kjernekapital	547.934
Ansvarlig lånekapital	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	40.000
Netto ansvarlig kapital	587.934

Pilar III
Sparebanken DIN

Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	20.210
Offentlige foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	23.652
Foretak	269.728
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.843.229
Forfalte engasjementer	20.641
Høyrisiko-engasjementer	1.179
Obligasjoner med fortrinnsrett	18.927
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	18.011
Andeler i verdipapirfond	0
Egenkapitalposisjoner	140.863
Øvrige engasjementer	218.390
CVA-tillegg	0
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-50.221
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	2.524.609
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	238.005
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	2.762.614
Kapitaldekning i %	21,28 %
Kjernekapitaldekning	19,83 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,57 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,68 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 2,6 % fra oktober 2017. Banken har et kapitalmål på 13,6 % for ren kjernekapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper.

Banken har en eierandel på 2,14 % i Eika Gruppen AS og på 1,41 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	565.862
Kjernekapital	611.114
Ansvarlig kapital	664.022
Beregningsgrunnlag	3.316.205
Kapitaldekning i %	20,02 %
Kjernekapitaldekning	18,43 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,06 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,38 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 221 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	69.065
Motsyklisk buffer (2,50 %)	69.065
Systemrisikobuffer (3,00 %)	82.878
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	221.008
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	124.318
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	167.607

Banken har 512,9 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	-
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	-
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	21.025.341
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	121.513.917
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	13.606.348
Øvrige eiendeler	5.555.469.588
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-50.221.072
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-50.221.072
Totalt eksponeringsbeløp	5.661.394.122
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	5.661.394.122
Kapital	
Kjernekapital	547.933.218
Kjernekapital etter overgangsregler	547.933.218
Uvektet kjernekapitalandel	9,68 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	9,68 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 1 dag etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndeckt som avtalt. Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturrendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anse som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Indv. Nedskr.	Sum
Offentlig forvaltning	145.995				145.995
Lønnstakere o.l.	3.686.449	171.451	15.338	2.500	3.870.738
Utlandet					
<i>Næringssektor fordelt:</i>					
Jordbruk, skogbruk, fiske	125.142	10.210	426	2.300	133.478
Industriproduksjon	107.954	22.182	759	2.000	128.895
Bygg og anlegg	173.205	24.845	38.462		236.513
Varehandel, hotell/restaurant	86.503	11.470	8.166		106.138
Transport, lagring	45.271	2.106	4.529		51.905
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	760.320	8.411	4.316		773.046
Sosial og privat tjenesteyting	113.960	10.388	2.514	3.270	123.593
					-
Sentralbank	76.018				76.018
Kredittinstitusjoner	95.549				95.549
Sum	5.416.366	261.063	74.509	10.070	5.741.868
Primærområde	3.203.060	215.417	35.465	9.020	3.444.922
Øvrige deler av Telemark	760.464	16.393	22.524	750	798.631
Resten av Norge	1.407.841	29.252	16.521	300	1.453.314
Utlandet	45.000				45.000
Gjennomsnitt²	5.193.736	172.193	41.202	8.983	5.510.000

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer		30.280	86.451	829.078	4.172.912	295.361	5.414.082
Ubenyttede rammer			123.890		137.376		261.266
Garantier		-	-	59.398	5	-	59.403
Sum	-	30.280	210.341	888.476	4.310.293	295.361	5.734.752

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning	-					
Lønnstakere o.l.	15.398	5.452	1.750	(625)		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	8.596	8.596	3.050			
Industriproduksjon	5.269	5.234	2.000	2.000		
Bygg og anlegg	-	-	-			
Varehandel, hotell/restaurant	383	-	-	(600)		
Transport, lagring	-	-	-			
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	-	-	-			
Sosial og privat tjenesteyting	4.728	4.436	3.270	1.200		
Annet	105					
Sum	34.479	23.717	10.070	1.975	-	-
Primærrområde	31.527	23.113	9.570			
Øvrige deler av Telemark	814	-	-			
Resten av Norge	2.138	604	500			
Utlandet	-	-	-			

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	8.095	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning		
Økte individuelle nedskrivninger i perioden		
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	4.000	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-2.025	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	10.070	-

Nedskrivninger på grupper av utlån	2019
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	27.400
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	27.400

Tapskostnader utlån/garantier	2019
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	2.175
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-200
Periodens endring i gruppeavsetninger	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	1.167
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	294
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-863
Periodens tapskostnader	2.573

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter, samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Andel sikret med pant¹	Andel sikret med garantier¹
Stater og sentralbanker	117.595.875	117.595.875			
Lokale og regionale myndigheter (herunder ko	146.229.611	160.133.766			
Offentlige foretak					
Multilaterale utviklingsbanker	9.474.350	9.474.350			
Internasjonale organisasjoner					
Institusjoner	89.000.670	89.000.670			
Foretak	461.375.281	425.490.581			
Massemarkedsengasjementer					
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4.446.510.148	4.444.820.424		85 %	
Forfalte engasjementer	24.326.598	20.026.598		93 %	
Høyrisiko-engasjementer	785.812	785.812			
Obligasjoner med fortrinnsrett	189.267.910	189.267.910			
Fordring på institusjoner og foretak med korts	90.054.323	90.054.323			
Andeler i verdipapirfond					
Egenkapitalposisjoner	72.977.587	72.977.587	-43.678		
Øvrige engasjementer	257.375.306	247.875.507			
Sum	5.904.973.471	5.867.503.403	-43.678		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Pr. 31.12.2019 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	481.610	356.958	481.610	356.958
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	189.268	176.738	189.268	176.738
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-		-	
herav: utstedt av offentlig forvaltning				
herav: utstedt av finansielle foretak	292.342	180.220	292.342	180.220
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	-			

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr.31.12.2019.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring		1.631	
Andre mottatte sikkerheter		7.483.476	
Sum		7.485.107	

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken har ingen motpartsrisiko knyttet til derivater pr.31.12.2019.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	-
Etter motregning	-

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Disse vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden
Aksjer og andeler – gevinstformål	27.509	50.263	22.754
– børsnoterte aksjer	380	431	51
– andre aksjer og andeler	27.129	49.832	22.703
Aksjer og andeler – strategisk formål	91.225	148.472	57.247
– børsnoterte aksjer	-	-	-
– andre aksjer og andeler	91.225	148.472	57.247

6. RENTERISIKO

Ved endring i markedsrenten kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid.

Banken har 6 ukers varslingsfrist for renteendring på flytende utlån og 8 uker for flytende innskudd. Banken har og renterisiko knyttet til verdipapirer og verdipapirgjeld.

Renterisiko rapporteres kvartalsvis. Renterisikoen er målsatt i bankens markedspolicy.

Renterisiko

Eiendeler	Renterisiko i tusen kroner¹
Utlån til kunder med flytende rente	-4.727
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	480
Øvrige rentebærende eiendeler	-480
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	4.031
Verdipapirgjeld	925
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-
Sum renterisiko	229

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Styret har i policy for virksomhets- og risikostyring bl.a. gitt overordnede prinsipper for internkontroll og en beskrivelse av organiseringen av funksjoner samt satt krav til helhetlig risikostyring. Her nedfelles også styrets overordnede risikotoleranse, mens de konkrete rammene for kreditt-, likviditets-, markeds-, - og operasjonell risiko fastsettes i separate underliggende policydokumenter/retningslinjer.

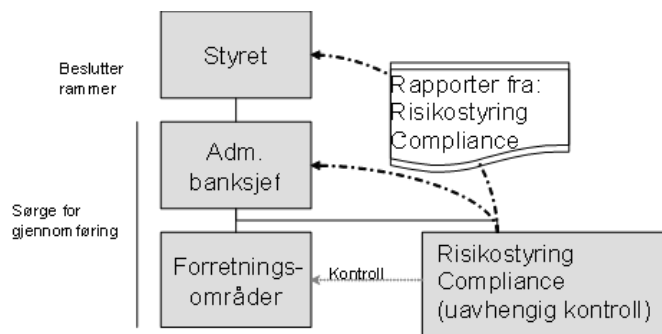
Banken har etablert en risikostyringsfunksjon som er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og for styret. Støttefunksjonen skal sikre at alle vesentlige risikoer i institusjonen er identifisert, målt, vurdert og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene.

Banken har etablert en compliancefunksjon som er en uavhengig funksjon som skal understøtte arbeidet i linjen og bidra til å redusere bankens compliancerisiko. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og

rapporterer om compliance-risiko. Funksjonens arbeid skal ha en risikobasert tilnærming med hensyn til hvor ressurser settes inn.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen utarbeider kvartalsvise rapporter til styret som omfatter alle forretningsområder, og gir deretter kommentarer/vurderinger til status. Rapporteringen omfatter mangler identifisert i risikohåndteringen, retningslinjer og oppfølging av handlingsplaner og tiltak identifisert gjennom internkontrollarbeidet, risikomatriksen og egne kontrollplaner.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen rapporterer til adm. banksjef, og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen. Risk- og compliance funksjonen gir uansett kvartalsvise rapporter og er til stede på styremøtene hvert kvartal. Risikostyringsfunksjonen har plikt til å varsle styret umiddelbart dersom identifiserte risikoer kan påvirke banken på en negativ måte hvis ordinær rapporteringshyppighet ikke ansees som tilstrekkelig.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Sparebanken DIN NO0010781263
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010809957
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner mv av 01.juni 1990
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjemekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjemekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjon og ansvarlig lån
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	75 millioner
9	Instrumentets nominelle verdi	75 millioner
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	22.12.2016 og 09.11.2017
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	22.12.2021 og 09.11.2027
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Ved hvert forfall
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd Nibor +4,75% og 3 mnd Nibor + 2,0%
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet

20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Ja
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ikke konvertibel
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	NA
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	NA
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	NA
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	NA
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	NA
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	NA
30	Vilkår om nedskrivning	NA
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	NA
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	NA
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	NA
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Obligasjonene kan oppskrives ved at de tillegges en andel av akkumulert overskudd. Eventuell rente skal beregnes av nedskrevet beløp. Samlet oppskrivning og rente skal ikke overstige årsoverskudd etter skatt multiplisert med annen godkjent kjerme kapitalens andel av kjerme kapitalen.
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Sparebankens Fond
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	NA

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond herav: instrumenttype 1		26 (1), 27, 28 og 29
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	502.380	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser		84
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	59.761	26 (2)
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	562.141	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-203	36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-810	36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	50.221	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp).		36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)

21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	49.208	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	512.933	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	35.000	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	35.000	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79

41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag herav: filter for urealisert tap herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp) herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	35.000	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	547.933	Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40.000	62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	40.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag herav: filter for urealisert tap herav: filter for urealisert gevinst herav:...		468 468
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggskapital	40.000	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	587.933	Sum rad 45 og rad 58

59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital		
60	Beregningsgrunnlag	2.762.613	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjernekapitaldekning	18,57 %	92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	19,83 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	21,28 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50	
66	herav: motsyklisk buffer	2,00	
67	herav: systemrisikobuffer	3,00	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	512.933	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		
Kapitaldekning og buffere			
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS		
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)